

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 16 listopada 2010 r.

**Prof. zw. dr hab. Andrzej Bałaban
Rektor
Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
w Gorzowie Wielkopolskim**

LZG-4114-01-01/2010, I/10/005

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej “ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Gorzowie Wlkp. w zakresie wykorzystywania środków publicznych i gospodarowania nieruchomościami w latach 2007-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 22 września 2010 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuję Panu Rektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wielkopolskim w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie miały jednak zasadniczego wpływu na wykonywane zadania.

1. W okresie objętym kontrolą PWSZ prawidłowo wykorzystywała środki publiczne otrzymywane na działalność statutową i do końca 2008 r. corocznie osiągała dodatni wynik finansowy. Jednak przyrost kosztów w latach 2007-2009 był wyższy niż przyrost przychodów i w konsekwencji na koniec 2009 r. po raz pierwszy odnotowano stratę finansową w wysokości 592,2 tys. zł. Stan środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych zmniejszył się z 15.438,9 tys. zł i 16.765,5 tys. zł na koniec 2007 i 2008 r. do 9.482,0 tys. zł na koniec 2009 r., a udział dotacji z budżetu państwa w przychodach z działalności operacyjnej obniżył się z 71,0% w 2007 r. do 68,7% w 2009 r.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Uczelnia prawidłowo gospodarowała nieruchomościami. Poniesione w latach 2007-2008 nakłady finansowe na nowe i kontynuowane zadania inwestycyjne w budynkach dydaktycznych przy ul. Chopina, w Centrum Badań Euroregionalnych oraz w Domu Studenta przy ul. Piłsudskiego wyniosły odpowiednio 3.193,9 i 5.601,8 tys. zł, zaś na zakup gotowych środków trwałych nakłady wyniosły 174,4 tys. zł i 911,6 tys. zł. Przeprowadzono remont Domu Studenta odpowiednio za 11,9 tys. zł i 1.039,7 tys. zł oraz remonty budynków dydaktycznych odpowiednio za 190,8 tys. zł i 296,3 tys. zł.

W 2009 r. nakłady na nowe i kontynuowane zadania inwestycyjne w budynkach dydaktycznych przy ul. Chopina, w Centrum Badań Euroregionalnych, w Domu Studenta przy ul. Piłsudskiego, Ośrodku Szkoleniowo-Dydaktycznym w Rogach, na budowę światłowodu oraz nabycie obiektów dydaktycznych przy ul. Myśliborskiej wyniosły 7.820,1 tys. zł. Na remont Domu Studenta wydatkowano kwotę 1.732,4 tys. zł, a na remont budynków dydaktycznych kwotę 133,4 tys. zł.

2. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nierespektowanie przez Uczelnię wytycznych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczących niezwłocznego przekazywania na wyodrębniony rachunek bankowy funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów środków otrzymanych na ten cel w formie dotacji. Uczelnia utworzyła fundusz zgodnie z wymogiem art. 103 ust. 1 i 2 ustawy z 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*² i przeznaczała go na cele określone w art. 103 ust. 3-5 ww. ustawy, tj. na wypłatę stypendiów i zapomóg dla studentów oraz utrzymanie domu studenckiego. Stwierdzono jednak, że cztery transze dotacji przekazanej przez Ministerstwo Finansów, w łącznej kwocie 1.925,1 tys. zł, przelano z rachunku bieżącego na rachunek funduszu z opóźnieniem od 8 do 30 miesięcy. Na przykład dotację w wysokości 524,5 tys. zł, otrzymaną 13 listopada 2008 r., przekazano na rachunek funduszu 13 maja 2010 r.

3. Uwagi NIK dotyczą sposobu wykorzystywania przez PWSZ obiektu pałacowego w Rogach, użytkowanego od listopada 2006 r. na podstawie umowy użyczenia zawartej z Lubuskim Urzędem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. (LUW), a w październiku 2007 r. zakupionego przez Uczelnię za 932,0 tys. zł³. Uchwałą Senatu z 26 stycznia 2007 r. w pałacu w Rogach utworzono Ośrodek Naukowo-Badawczy (ONB), w którym planowano organizowanie m.in. konferencji i seminariów naukowych oraz praktyk studentów, a po remoncie - utworzenie bazy hotelowej dla zamiejscowej kadry dydaktycznej. Ze zbiorczych zestawień kosztów wykonanych na zlecenie Uczelni wynikało, że niezbędne nakłady na remont i modernizację obiektu w Rogach wynoszą 22.462,8 tys. zł. Uczelnia nie była przygotowana finansowo do przeprowadzenia tych prac i planowała ich sfinansowanie

² Dz.U. z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 ze zm.

³ Na podstawie zarządzenia Wojewody Lubuskiego z 21.06.2007 r. zastosowano 99% bonifikatę.

z funduszy europejskich. Projekt dotyczący remontu pałacu w Rogach znalazł się na liście Indykacyjnego Planu Inwestycyjnego LRPO⁴, jednak Marszałek Województwa powiadomił Uczelnię, że z uwagi na brak środków finansowych, wstrzymał działania dotyczące zawarcia umowy w tej sprawie.

Brak możliwości przeprowadzenia niezbędnych prac remontowych wpłynął negatywnie na stopień wykorzystywania obiektu dla celów statutowych. W latach 2008-2010 w Ośrodku nie organizowano praktyk studenckich, odbyło się tam jedynie 9 konferencji, jedno spotkanie z delegacją zagraniczną oraz zabawa karnawałowa dla dzieci pracowników Uczelni. Z osiągniętych w latach 2007-2009 przychodów w wysokości 211,9 tys. zł, największe uzyskiwano z usług hotelowych i gastronomicznych związanych z organizowaniem chrzcin, komunii i bali zlecanych przez osoby fizyczne i jednostki zewnętrzne. W latach 2007-2009 na utrzymaniu nieruchomości w Rogach Uczelnia poniosła stratę w wysokości 1.020,1 tys. zł. Według wyjaśnień Kanclerza PWSZ, do czasu zakończenia niezbędnych prac remontowych Uczelnia planuje wstrzymanie działalności Ośrodka.

Podkreślenia wymaga, iż od czasu przejęcia nieruchomości w IV kwartale 2006 r., ze znajdującego się tam ujęcia Ośrodek nieodpłatnie i bezumownie zaopatrywał w wodę mieszkańców wsi, ponosząc pełne koszty eksploatacji ujęcia w kwocie 46,6 tys. zł. Pobór wody był dokonywany bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, które uzyskano dopiero podczas kontroli NIK. Kanclerz PWSZ występował do Burmistrza Lubniewic z prośbą o przejęcie przez gminę ww. ujęcia wody, lecz dopiero w czasie kontroli NIK burmistrz zadeklarował przejęcie ujęcia i sieci wodociągowej.

Bez realnych możliwości sfinansowania koniecznych prac adaptacyjnych oraz zakupu wyposażenia Uczelnia nabyła w lutym 2009 r. (za 759,0 tys. zł) pokoszarowy budynek przy ul. Myśliborskiej 32. Niezbędne nakłady na jego remont i modernizację oszacowane zostały w kwocie 7.402,2 tys. zł. Brak możliwości wyremontowania budynku spowodował, że przez blisko 2 lata Uczelnia ponosiła jedynie koszty jego utrzymania i do czasu zakończenia kontroli NIK, pomimo podejmowanych prób, nie uzyskała środków na przeprowadzenie remontu.

Kanclerz PWSZ, uzasadniając decyzję o zakupie budynku przy ul. Myśliborskiej 32, wskazał w szczególności na plany zwiększenia liczby kierunków studiów oraz liczby studentów. Jednak w ostatnich latach w PWSZ odnotowano znaczne zmniejszenie się liczby studentów stacjonarnych i zaocznych z 5.400 na 30 listopada 2006 r. do 3.962 na 31 marca 2010 r. (tj. o 26,6%). Przy utrzymującym się w szkołach niżu demograficznym, największym od 35 lat, perspektywa wzrostu liczby studentów oraz zwiększenia przychodów Uczelni

⁴ Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013.

z tego tytułu, jest mało realna i odległa w czasie⁵. Natomiast koszty nabycia i utrzymania zbędnych dziś nieruchomości są rzeczywiste i mają wpływ na sytuację finansowo-ekonomiczną Uczelni.

W ocenie NIK, Uczelnia posiada w zasobach lokalowych znaczne rezerwy na potrzeby dydaktyczne. Z analizy 13 tygodniowych arkuszy obciążenia sal dydaktycznych przez studentów stacjonarnych w roku akademickim 2009/2010 w czterech budynkach przy ul. Chopina 52 i ul. Myśluborskiej 34 wynikało, że jedynie w budynku nr 7 wszystkie sale były wykorzystywane, choć niektóre tylko przez jeden lub dwa dni w tygodniu po kilka godzin. W pozostałych budynkach liczba wolnych sal przez cały tydzień oscylowała od jednej do siedmiu. Niewykorzystane sale były również w dniach zajęć studentów niestacjonarnych (od piątku do niedzieli). Ponadto Uczelnia posiada pomieszczenia dydaktyczne w dwóch budynkach Rektoratu przy ul. Teatralnej 25 (nr 1 i nr 2) i w Instytucie Humanistycznym przy ul. Władysława Łokietka 22, a w trakcie remontu i adaptacji na cele dydaktyczne były obiekty przy ul. Teatralnej 25 (budynek nr 3) i przy ul. Chopina 52 (budynek nr 5).

4. W okresie od 1.01.2007 r. do 31.05.2010 r. PWSZ przeprowadziła 66 udokumentowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Pzp)⁶, w zakresie m.in. zakupu usług, dostaw towarów, sprzętu komputerowego, materiałów biurowych. Badanie dwóch postępowań z 2009 i 2010 r (łącznie wartość zamówień 616,3 tys. zł brutto) wykazało, że tryb i sposób przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień odpowiadał wymogom ww. ustawy.

Kontrola wykazała natomiast, że 5 i 17 sierpnia 2009 r. PWSZ, bez zastosowania procedur *Prawa zamówień publicznych*, zawarła z firmą ROANA dwie umowy na renowację parkietu hali sportowej na łączną kwotę 92.720 zł brutto (netto odpowiednio 48.000 zł i 28.000 zł). Wartość netto poszczególnych prac była niższa niż 14 tys. euro, co zwalniało zamawiającego z obowiązku stosowania procedur Pzp⁷. Jednak suma udzielonych zamówień wynosiła 19.796 euro i obowiązywała do zastosowania takich procedur.

Okoliczności zawarcia i realizacji umów na renowację parkietu hali sportowej uzasadniają podejrzenie działania w celu obejścia procedur zamówień publicznych poprzez podzielenie zamówienia. Roboty wykonywane były praktycznie w tym samym czasie, przez tego samego wykonawcę i zostały odebrane protokolarnie w tym samym dniu - 1 września 2009 r. Dotyczyły m.in. usunięcia starych powłok malarskich, namalowania na parkiecie poziomych oznaczeń wymaganych dla boiska sportowego⁸, godła Gorzowa Wlkp. oraz

⁵ http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/zg/ASSETS_ludnosc_2009p.pdf

⁶ Tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁷ Art. 4 pkt 8 Pzp.

⁸ Część oznaczeń zamiennie naklejono na powierzchnię.

trzykrotnego lakierowania parkietu o powierzchni 900 m². Z wyjaśnień Kierowniczkę Działu Technicznego wynikało, że powodem zlecenia w krótkim odstępie czasu takich samo rodzajowo robót jednemu wykonawcy było niewłaściwe przygotowanie zamówienia, bowiem dopiero po rozpoczęciu robót wynikających z pierwszej umowy uzyskała informacje wymuszające zmianę zakresu pierwotnego zamówienia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Niezwłoczne przekazywanie na wyodrębniony rachunek bankowy otrzymywanych z budżetu państwa dotacji przeznaczonych na fundusz materialny dla studentów i doktorantów.
2. Efektywniejsze wykorzystywanie posiadanych obiektów edukacyjnych i szczegółowe przeanalizowanie celowości inwestowania w nowe nieruchomości.
3. Rzetelne przygotowywanie postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Rektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Rektorowi prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa